

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobců: **a) P. S., a b) Ing. V. S.**, oba zastoupení Mgr. Miloslavem Strnadem, advokátem se sídlem Za Poříčskou bránou 382/16, Praha 8, proti žalovanému: **Městský úřad Špindlerův Mlýn, Špindlerův Mlýn 173**, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **HAWK REAL, s. r. o.**, se sídlem Závěšova 66/13, Praha 4, zastoupené JUDr. Miroslavem Vojtěchem, advokátem se sídlem Družstevní 398, Včelná, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 12. 2014, č. j. 30 A 101/2014 – 150,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost směřující do výroku v bodě I **se odmítá.**
- II. Kasační stížnost směřující do výroku v bodě II **se zamítá.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- V. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobci se žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podanou podle § 79 násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) domáhali proti žalovanému Městskému úřadu Špindlerův Mlýn (dále též jako „stavební úřad“)

uložení povinnosti vydat rozhodnutí, kterým nařídí společnosti HAWK REAL s. r. o. bezodkladné zastavení prací na stavbě nazvané „Novostavba RD 1“, umístěné na pozemcích parc. č. 3/1, 3/2, 3/3, 924/2 a st. p. č. 154, vše v kat. území Špindlerův Mlýn, obec Špindlerův Mlýn, rozhodnutí, jímž nařídí bezpodmínečné odstranění této stavby, a dále prošetření veškerých přestupků, k nimž došlo v souvislosti s touto stavbou. Součástí žaloby byl návrh na nařízení předběžného opatření.

[2] Ve vztahu k předmětné stavbě žalovaný vedl spojené územní a stavební řízení, jehož byli žalobci jako vlastníci sousedních nemovitostí účastníky. Dne 20. 9. 2012 žalovaný vydal územní rozhodnutí o umístění stavby a stavební povolení, čj. DOK/Vyst/Ce/1577/2012.

[3] Opakovaně písemně upozorňovali na skutečnosti, jež dle nich zakládají protiprávní charakter stavby, totéž činili i při kontrolní prohlídce dne 3. 4. 2014. V reakci na to žalovaný dne 22. 4. 2014 uvedl, že se věci nehodlá dále zabývat, neboť při dodatečné kontrolní prohlídce nebylo zjištěno, že by stavba byla prováděna v rozporu se stavebním povolením. Poté se žalobci dne 6. 5. 2014 a 1. 7. 2014 obrátili na Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále jen „krajský úřad“) s žádostí o přezkum činnosti žalovaného stavebního úřadu, který dostatečně nekontroluje a nevyhodnocuje průběh stavby, a dále o učinění opatření proti nečinnosti stavebního úřadu. Následně krajský úřad žalobcům sdělil, že neshledal důvod pro postup podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, tj. pro učinění opatření proti nečinnosti.

II. Právní názor krajského soudu

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Uvedl, že s ohledem na § 79 odst. 1 a § 81 odst. 2 s. ř. s. má pravomoc uložit nečinnému správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé v určité lhůtě. Nemá však pravomoc uložit správnímu orgánu, jak má ve věci samé rozhodnout. Při rozhodování o žalobách proti nečinnosti soud nepředjímá ani jakkoli nepresumuje meritorní rozhodnutí správního orgánu, neboť tato úvaha náleží pouze správním orgánům. Ochrana v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti se zaměřuje toliko na vydání rozhodnutí samotného, rozhodující soud nemůže v jejím rámci stanovit správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí konkrétního obsahu. Právě toho se však žalobci domáhali a požadovali v petitu vynesení takového rozsudku, k jehož vydání soud neměl pravomoc.

[5] Jako dalším důvod pro zamítnutí uvedl skutečnost, že jak řízení o zastavení prací, tak i řízení o odstranění stavby jsou zahajována z moci úřední, nikoli na návrh. Podání žalobců adresovaná žalovanému tedy byla toliko podněty k zahájení, nikoli návrhy, na jejichž základě by byla řízení zahájena. Ochrany proti nečinnosti se nelze domáhat v případě, že žádné správní řízení neběží a žalobce nemůže takové jednání svým úkonem vyvolat.

III. Obsah kasační stížnosti

[6] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) napadli rozsudek krajského soudu včasnou kasační stížností z důvodů, jež podřadili pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[7] Odůvodnění napadeného rozsudku je podle nich postaveno na závěru, že správní soud není kompetentní poskytnout ochranu proti nečinnosti, která je předmětem přezkumu v dané věci. Aniž by pro to měl oporu v zákoně, dovodil krajský soud jakousi kvalifikovanou nečinnost ve smyslu s. ř. s., která spočívá výlučně v prodlení správního orgánu s vydáním správního rozhodnutí v aktuálně probíhajícím správním řízení ve stanovených lhůtách. Ve všech dalších případech, kdy je správní orgán nečinný, ačkoli je ze zákona povinen aktivně jednat, podle závěrů krajského soudu není správní soud kompetentní zasáhnout a poskytnout účinnou ochranu. Výklad § 79 s. ř. s. krajským soudem považují stěžovatelé za neudržitelný a vedoucí ve svém důsledku k odepření spravedlnosti a akceptaci svévole a libovůle v rozhodování správních orgánů, proti nimž není soudní ochrana.

[8] Podle stěžovatelů je správní soud povinen poskytnout účinnou ochranu proti jakékoli nečinnosti správních orgánů. V uvedené věci jsou navíc negativní důsledky nečinnosti stavebního úřadu v podobě dopadu do práv stěžovatelů krajně závažné a bezprecedentní. Odkazují na § 2 s. ř. s. a § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nečinnost není nijak kvalitativně specifikována, jedná se tedy o jakoukoli nečinnost, přičemž na tomto nic nemění ani § 79 odst. 1 s. ř. s. Mají za to, že podmínky předpokládané s. ř. s. byly naplněny.

[9] V projednávané věci se jedná o veřejná subjektivní práva žalobců nabytá v dobré víře. Územním rozhodnutím a stavebním povolením byly stanoveny jasné podmínky pro stavbu a založena veřejná subjektivní práva žalobců, aby stavba bezpodmínečně odpovídala podmínkám v nich uvedených. Ochrana práv se projevuje povinností stavebního úřadu kontrolovat soulad stavby s vydanými rozhodnutími a pro případ nesouladu povinností stavebního úřadu požadovat okamžité zastavení prací či nařízením odstranění stavby. Vzhledem ke skutkovým okolnostem podle stěžovatelů nepřichází podle stavebního zákona v úvahu jiný postup než nařízení zastavení prací a zahájení řízení o odstranění stavby a její odstranění. Tuto ochranu však žalovaný stěžovatelům neposkytl.

[10] Stěžovatelé mají právo na konkrétní předvídatelný postup žalovaného. Toto právo rozeznává s přihlédnutím k ochraně právní jistoty jako základní princip právního státu i Ústavní soud. V této souvislosti odkazují na rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 690/2001 a odbornou literaturu. Dále odkazují naález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 495/2002, dle něhož jsou soudy povinny preferovat takový výklad zákonů, který zabrání faktickému odepření spravedlnosti a vyloučí libovůli správních orgánů.

[11] Argument krajského soudu o subsidiaritě žaloby na ochranu proti nečinnosti vůči žalobě proti rozhodnutí správního orgánu považují za nelogický. Z rozhodnutí nevyplývá, jaký má tento závěr vliv na poskytnutí ochrany subjektivním právům stěžovatelů. Stěžovatelé nemají důvod domáhat se zrušení územního rozhodnutí či stavebního povolení. K porušení jejich práv došlo až po vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení následným postupem stavebního úřadu, respektive jeho nečinností.

[12] Pokud by proti nečinnosti žalovaného neexistovala soudní ochrana, stalo by se bezpředmětným rovněž účastenství stěžovatelů v územním a stavebním řízení. Následně by ztratila váhu jak správní rozhodnutí, tak i správní soudnictví.

IV. Vyjádření žalovaného a replika stěžovatelů

[13] Žalovaný se ztotožňuje s posouzením věci krajským soudem. Dodává, že změny stavby před dokončením byly stavebníkovi povoleny postupem podle § 118 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), a to dne 18. 7. 2014, 7. 1. 2014. Dne 23. 10. 2014 byl pro stavbu vydán kolaudační souhlas. Není proto důvod pro zahájení řízení o správním deliktu stavebníka, pro zastavení prací ani pro nařízení odstranění stavby. Závěrem proto žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost stěžovatelů byla jako nedůvodná zamítnuta.

[14] Podle stěžovatelů závěry napadeného rozsudku žalovanému zjevně vyhovují. Rozsudek nastoluje stav, kdy protiprávní jednání žalovaného nepodléhá přezkumu ze strany jiných orgánů či soudu, výsledkem čehož má kontrolu nad svou činností, respektive nečinností, pouze žalovaný sám. Vzhledem ke zjevné neochotě žalovaného s protiprávní stavbou cokoli činit jsou veškeré námitky a žádosti stěžovatelů vůči žalovanému předem odsouzeny k vyřízení bez zákonem předpokládaného efektu. Aktuální stav tak v podstatné míře devalvuje veřejná subjektivní práva stěžovatel. Ve věci vydané územní rozhodnutí i stavební povolení tak ztrácí na významu, stejně tak práva stěžovatelů jako účastníků stavebního řízení a ochrana jejich zájmů předpokládaná stavebním zákonem.

V. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[15] Podle osoby zúčastněné na řízení krajský soud věc posoudil správně. Jeho postup koresponduje s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2013, č. j. 7 AOs 4/2012 - 31, z něhož vyplývá, že po správním soudu nelze požadovat rozhodnutí, aniž by předem ve věci nerozhodl příslušný správní orgán. Tento postup by byl v rozporu s ústavní zásadou dělby moci, s právem na samosprávu i s ochranou právní jistoty dalších účastníků, kteří svá práva prosazovali během daného řízení.

[16] Dodává, že prováděla stavbu v souladu s podmínkami uvedenými ve stavebním povolení a schválenými změnami stavby před dokončením. Následně byl o závěrečné prohlídce stavby vydán dne 23. 10. 2014 kolaudační souhlas. Ztotožňuje se s názorem žalovaného, že nejsou dány žádné důvody ani pro zastavení prací ani pro nařízení odstranění stavby. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

VI. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Jelikož stěžovatelé napadli kasační stížností předmětný rozsudek krajského soudu jako celek, zaměřil se Nejvyšší správní soud nejprve na výrok I. napadeného rozhodnutí, jímž byl zamítnut návrh stěžovatelů na vydání předběžného opatření.

[18] Podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné. Jak se již vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 28. 1. 2004, č. j. 1 Ans 2/2003 - 35, Sb. NSS 762/2006, je rozhodnutí o předběžném opatření rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání. Rozhodnutí o předběžném opatření je rozhodnutím, které slouží k zatímní (tj. přechodně)

úpravě poměru účastníků (§ 38 s. ř. s.), a to do doby, než se změní poměry nebo než bude pravomocně rozhodnuto o věci samé. Dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž byl návrh na vydání předběžného opatření zamítnut. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost směřující do výroku I. napadeného rozhodnutí odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť je podle soudního řádu správního nepřípustná.

[19] Kasační stížnost směřující do výroku II. je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Podstatou předložené kasační stížnosti je odpověď na otázku, zda žalovaný byl nečinný, tedy zda nekonal, přestože mu tak zákon ukládá.

[22] Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. „[t]en, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení je žalovaným „správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.“

[23] Krajský soud zcela správně uvedl, že žaloba na ochranu proti nečinnosti je ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí subsidiárním prostředkem ochrany. Tento žalobní typ hraje roli pomocného prostředku v situacích, kdy se nelze domáhat ochrany podáním žaloby proti rozhodnutí správních orgánů podle § 65 a násl. s. ř. s.

[24] Stěžovatelé namítali, že nečinnost ve smyslu výše citovaného ustanovení není nikterak kvalitativně specifikována a jedná se tedy podle nich o jakoukoli nečinnost.

[25] V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje jednak na výslovné znění § 79 odst. 1 s. ř. s. (arg. slovy „povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení“), jednak na dřívější judikaturu ve vztahu k povaze řízení podle § 79 a násl. s. ř. s. V rozsudku ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 - 59, uvedl, že žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze úspěšně domáhat ochrany v případě jakékoli pasivity správního orgánu, ale pouze v případech, kdy správní orgán má povinnost vydat ve správním řízení rozhodnutí ve věci samé nebo má povinnost vydat osvědčení. Nečinnost se nevztahuje na veškeré možné nečinnosti veřejné správy a správních orgánů, ale je omezena na nečinnost při vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení. Žalobou na ochranu proti nečinnosti se tedy lze domáhat pouze toho, aby soud uložil nečinnému orgánu povinnost vydat meritorní rozhodnutí či osvědčení.

[26] Krajský soud v posuzované věci trefně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2010, č. j. 5 Ans 11/2010 - 104, dle něhož „[s]oud při rozhodování o žalobách na ochranu před nečinností (§ 79 a násl. s. ř. s.) nepředjímá ani jakkoli nepresumuje

meritorní rozhodnutí správního orgánu, neboť tato úvaha náleží pouze správním orgánům vedoucím příslušná správní řízení.“ Ve světle takto nastíněné nečinnosti krajský soud zcela správně dospěl k závěru, že v souzené věci neměl pravomoc rozhodnout tak, jak stěžovatelé navrhovali v žalobním petitu, tedy vydání rozhodnutí, jímž by bylo nařízeno zastavení prací, dále rozhodnutí, jímž by bylo nařízeno odstranění stavby a prošetření přestupků, k nimž mělo dojít v souvislosti se stavbou.

[27] Stěžovatelé dále argumentovali povinností žalovaného nařídit v posuzovaném případě vzhledem ke skutkovým okolnostem okamžité zastavení prací a odstranění stavby, která podle nich vyplývá ze stavebního zákona.

[28] Podle § 129 odst. 1 písm. b) „[s]tavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.“

[29] Podle § 134 odst. 4 stavebního zákona „[p]okud je stavba prováděna nebo odstraňována bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, vyzve stavební úřad podle povahy věci stavebníka nebo vlastníka stavby k bezodkladnému zastavení prací a zahájí řízení podle § 129. Není-li výzvě vyhověno, stavební úřad vydá rozhodnutí, kterým nařídí zastavení prací na stavbě.“

[30] Povahou řízení o odstranění stavby se správní soudy rovněž opakovaně zabývaly. Již ve vztahu k dřívější úpravě obsažené ve stavebním zákoně z roku 1976 Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 8. 2007, č. j. 4 Ans 6/2006 - 162, konstatoval, že „[j]istě nelze zpochybnit oprávnění stěžovatelů podat podnět k zahájení řízení o odstranění stavby, aby však bylo založeno jejich veřejné subjektivní právo na vedení řízení a vydání rozhodnutí ve věci, které se navíc závažným způsobem dotýká práv jiných osob, musel by tak stanovit zákon, což v daném případě stavební zákon nečiní. Řízení o odstranění stavby postavené bez stavebního povolení či v rozporu s ním dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je totiž vedeno ve veřejném zájmu, proto také zákon předpokládá možnost dodatečného povolení této stavby, jestliže stavebník prokáže její soulad s veřejným zájmem.“ Povahu řízení, k jehož zahájení lze dát pouze podnět, má i řízení o odstranění stavby podle zákona č. 183/2006 Sb. Toto řízení může zahájit pouze stavební úřad z moci úřední (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2010, č. j. 5 Ans 5/2009 - 139, či ze dne 4. 6. 2015, č. j. 9 As 82/2015 - 80)

[31] Dále Nejvyšší správní soud odkazuje na ustálenou judikaturu, dle níž mezi případy, kdy správní orgán nemá povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, patří i situace, kdy obdrží pouhý podnět k zahájení řízení, které nelze zahájit jinak než z úřední povinnosti. Problematikou se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 8. 7. 2009, č. j. 3 Ans 1/2009 - 58, v němž uvedl, že „[ž]alobou na ochranu proti nečinnosti podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se nelze úspěšně domáhat vydání rozhodnutí v případech, kdy je možno správní řízení zahájit jen z moci úřední a správní orgán při vyřízení podnětu k jeho zahájení postupoval podle § 42 správního řádu z roku 2004 (...) Podatelé podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nemohou domoci zahájení řízení a následného vydání rozhodnutí ani pomocí jiných zákonných institutů než je opatření proti nečinnosti, a to z toho důvodu, že jim na základě ustanovení § 42 správního řádu ani jiného ustanovení tohoto zákona žádné takové právo nevzniká. Toto ustanovení totiž ukládá správnímu orgánu pouze povinnost podnět v zákonné lhůtě vyřídit

a podatele o tom informovat, nelze z něj však dovodit právo na vyhovění podnětu a tomu odpovídající vynutitelnou povinnost správního orgánu řízení zahájit. Je tomu tak především proto, že možnost zahájit správní řízení z moci úřední slouží prvořadě k tomu, aby ve veřejném zájmu byla určitá věc správním orgánem autoritativně vyřešena, resp. rozhodnuta a nikoliv k realizaci individuálních veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob. Dalším důvodem nepochybně je i skutečnost, že podnět k zahájení řízení z moci úřední může podat kdokoli, tedy i ten, o jehož právech či povinnostech by nebylo v řízení jednáno a jehož práv či povinností by se výsledné rozhodnutí správního orgánu nijak nedotklo. Takový podatel by tedy nebyl účastníkem tohoto řízení a nebylo by tudíž ani účelné mu právě jen pro tuto fázi řízení přiznávat nějaká procesní práva. V souhrnu zde tedy není dán legitimní zájem na tom, aby zahájení správního řízení z moci úřední bylo vynutitelné na základě pouhého podnětu, není zde proto ani důvodu podatelům podnětu poskytovat soudní ochranu.“

[32] Judikatura se tedy shoduje v tom, že řízení o odstranění stavby (podle starého i nového stavebního zákona) je řízením, které je zahajováno výlučně z moci úřední. Stěžovatelům proto nesvědčí veřejné subjektivní právo na to, aby řízení z moci úřední bylo zahájeno, a proto se ani nemohou dovolávat ochrany svých práv žalobou na ochranu proti nečinnosti.

[33] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je úlohou žalobce vybrat si ze žalobních typů, jež mu s. ř. s. poskytuje, ten, který je podle jeho názoru nejvhodnější k ochraně jeho práv. Volbou žalobního typu je soud vázán a návrh musí projednat v řízení, jehož typ určil žalobce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2012, č. j. 1 Ans 14/2012 - 40). Jak je uvedeno výše, stěžovatelé zvolili nevhodný žalobní typ. Následky takové volby však nesou sami, což však ještě neznamená, že by nemohli před krajským soudem uspět s jiným typem žaloby.

[34] Soud se zabýval i otázkou, jakou jinou možnost ochrany svých práv stěžovatelé mají. Nelze totiž připustit, aby pro případ, že jsou tvrzení stěžovatelů pravdivá, neměli žádnou možnost chránit svá práva. Pokud by stavební úřad toleroval, nebo dokonce neoprávněně legalizoval stavbu, realizovanou v rozporu s platným územním rozhodnutím a stavebním povolením, a pokud by stěžovatelé mohli být takovou stavbou dotčeni na svých právech k pozemkům a stavbám ve svém vlastnictví, jednalo by se totiž o obcházení pravidel územního a stavebního řízení. Ta, mimo jiné, zaručují, formou účastenství v těchto řízeních, možnost ochrany práv osobám, které mohou být přímo dotčeny na svých věcných právech k dotčeným nebo sousedním pozemkům.

[35] Ačkoliv správní soudy se ve své rozhodovací praxi k takové otázce dosud nevyslovily, soud nepochybuje, že ve správním soudnictví lze brojit proti povolení změny stavby před dokončením formou zápisu ve stavebním deníku podle § 118 odst. 6 stavebního zákona. Ve svém rozsudku ze dne 23. 1. 2008, č. j. 3 As 30/2007 - 50, sice Nejvyšší správní soud konstatoval, že zápis ve stavebním deníku není rozhodnutím, vzhledem k mezitímní podstatné změně právní úpravy a významně odlišným skutkovým okolnostem není možné vztáhnout tento závěr i na posuzovanou věc, kdy zápisem do stavebního deníku bylo rozhodnuto o změně stavby před dokončením.

[36] Podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. září 2012, č. j. 2 As 86/2010 - 76, „[s]ouhlasy vydávané dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

(stavební zákon), zejména dle § 96, § 106, § 122, § 127, které stavební úřad výslovně či mlčky činí k ohlášení či oznámení, jsou jinými úkony dle IV. části zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; soudní ochrana práv třetích osob je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. tohoto zákona.“ Nic proto nebránilo ani stěžovatelům v projednávané věci napadnout žalobou proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení kolaudační souhlas, vydaný stavebním úřadem dne 23. 10. 2014, a v této žalobě uplatňovat své námitky na realizaci stavby v rozporu s vydaným územním rozhodnutím a stavebním povolením, včetně námitky nezákonnosti, případně nicotnosti povolení změn stavby před dokončením zápisem do stavebního deníku.

[37] Soudu není ani známo, zda tak stěžovatelé samostatnou žalobou učinili. Pro posouzení otázky, zda v jejich věci nedošlo k odepření spravedlnosti, je však podstatná již skutečnost, že měli takovou možnost.

[38] Ačkoliv je tedy zřejmé, že se stěžovatelé dlouhodobě aktivně snažili chránit svá práva a své zájmy, nečinili tak v souladu s možnostmi, které jim k tomu dává právní řád. Podanou žalobu jednoznačně formulovali jako žalobu proti nečinnosti správního orgánu, a to jak jejím označením, odkazem na příslušná ustanovení s. ř. s., obsahem žalobních námitek a zejména formulací žalobního návrhu. Krajský soud proto správně jejich žalobu jako nedůvodnou zamítl, neboť v posuzované věci nečinnost správního orgánu neshledal.

VII. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[39] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[40] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměli úspěch. Osoba zúčastněná na řízení nemá podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soud v tomto řízení neuložil žádnou povinnost a nejsou dány ani důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání náhrady. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. července 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu